

EESTI MOSLEMILASTE AJAKIRI

TALV

2014

ISSN 2228-1762

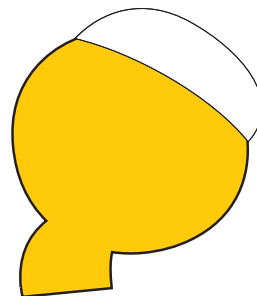
IQRAKE

IQRAKE

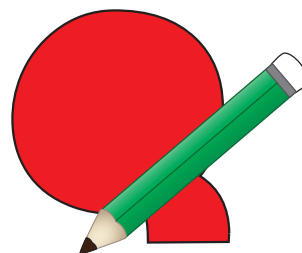

Maitsev
munapuder

Ehitame maja -
toidumaja!

Assalamu alaikum wa rahmatullahi wa barakatuhu,
kallid väikesed lugejad!

SISUKORD

PROHVETID JAAKOB JA JOOSEP (RAHU OLGU NENDEGA) 5

REBANE 9

PETMISEST HOIDUMINE 12

LINDUDE TOIDULAUD 16

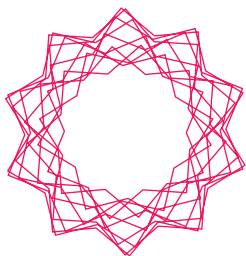
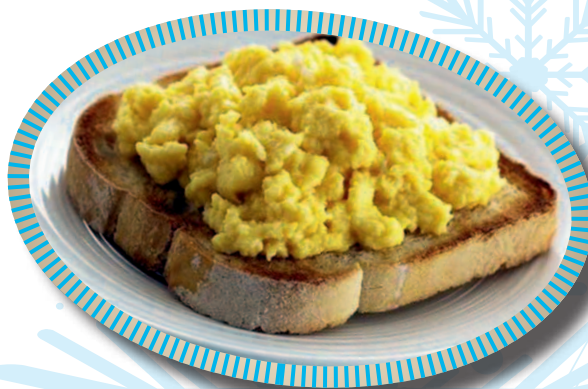
MUNAPUDER 18

VANEMATE KOHTLEMINE 21

ELU ON NAGU KOOGITEGU 23

SÕNARAAMAT 24

ÄLIF, BÄÄ... PÄHE JÄÄ! 25

Assalamu alaikum. Mina olen El Hadj ja olen 11-aastane. Mulle meeldib väga joonistada. Samuti meeldivad mulle laevad ja lennukid. Mulle meeldib jalgrattaga sõita! Ma armastan loodust, loomi ja putukaid. Ma teen ka sporti - taekwondot. Iqrakesse joonistan pilte.

Assalamu alaikum. Minu nimi on Houd. Mina olen 9-aastane. Mulle meeldib jalgpalli mängida ja ujuda. Mulle meeldib ka väikese venna Hamzaga mängida. Mina käin kolmandas klassis. Käin ka araabia keelt ja Koraani õppimas. Minu õpetaja on väga tore!

Assalamu aleikum. Minu nimi on Fatiha. Olen 12-aastane. Mulle meeldib joonistada, küpsetada, lugeda ja käsipalli mängida. Iqrakese jaoks koostan jutte Koraanist ja prohvetitest. Võtan abi ka juba valmis lugudest. „Jutupaunikusse“ panen samuti loo. Meisterdan, koostan ristsõnu ja kokkan. Minu ema aitab mind ka ja tõlgib. Loodan, et teile meeldib inšaAllah.

Tule tee meiega Iqrakeses kaasa!
See oleks nii vahva!
Saada oma jutt, joonistus, meisterdus
või hoopis midagi vahvamat aadressile
iqrake@islam.pri.ee
Ootame põnevusega Sinu ideid!

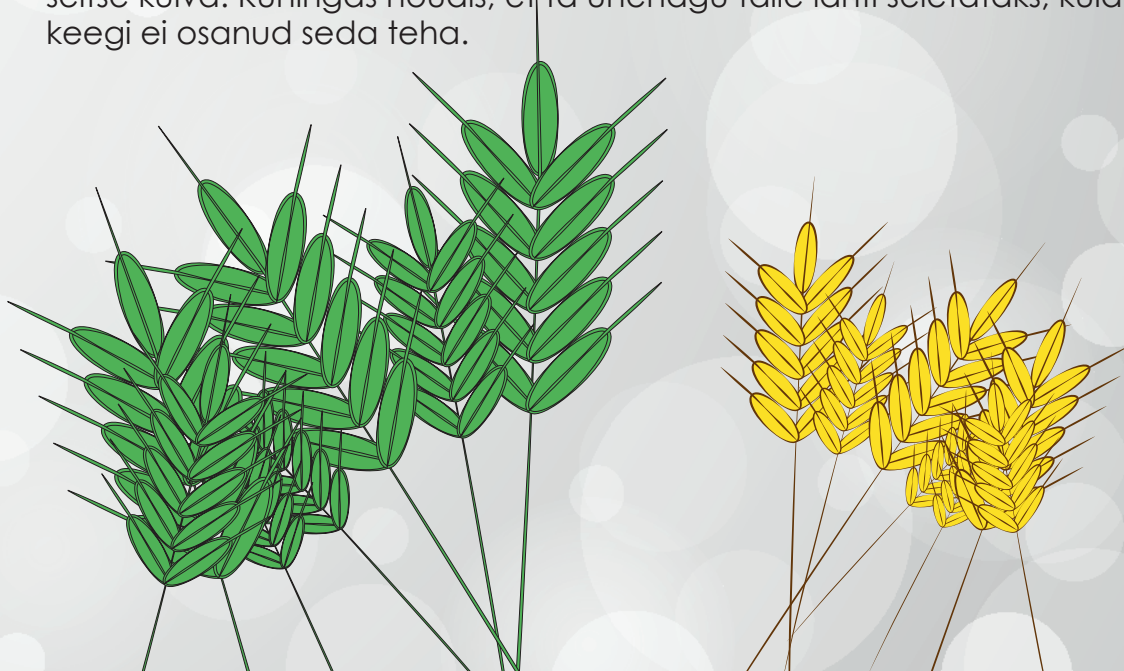
Rubriigi autor: Aiša

PROHVETID JAAKOB JA JOOSEP

(RAHU OLGU NENDEGA)

Joosepiga koos sattus vanglasse veel kaks noort meest. Üks neist jutustas Joosepile: „Ma nägin unes, kuidas ma viinamarjadest veini tegin,“ ja teine lausus: „Mina jälle nägin unes, kuidas ma pea peal leiba kandsin ja kuidas linnud sellest sõid.“ Nad palusid Joosepit, et too nende unenäod lahti seletaks. Seega ütles Joosep: „Ma olen hüljanud uskmatus ja järgin oma esiisade Aabrahami, lisaku ja Jaakobi usku; usku Ühesse ja Ainsasse Jumalasse, Kellele ei ole kedagi võrdset ja Kes on kõik loonud. Ma ütlen teile, mida Jumal on mulle õpetanud. Tõesti, asi, mille kohta te küsite on otsustatud: üks teist peab oma isandale veini serveerima ja teine lüüakse risti ning linnud söövad tema peast.“ Ta lisas sellele, kelle teadis vabaks saavat: „Räägi minust oma isandale,“ kuid oh häda, too – kord juba vanglast väljas – unustas Joosepi täiesti ja nii pidi Joosep veel mitmeks aastaks vanglasse jääma.

Siis juhtus aga kuningas nägema kummalist und, kus seitse kõhna lehma sõid ära seitse rammusat lehma ja kus kasvas seitse rohelist viljapead ja seitse kuiva. Kuningas nõudis, et ta unenägu talle lahti seletataks, kuid keegi ei osanud seda teha.

Viimaks tuli tolele Joosepiga koos vangis olnud ja vabastatud mehele meelde ta lubadus ja ta lasi Joosepil kuninga unenägu seletada. Joosep ütles: „Seitse järgmist aastat saavad olema väga viljakad, kuid kõike seda saaki ei tohi mitte ära kulutada, vaid selle peab kõrvale panema, välja arvatud väike osa sellest, mis läheb toidu tarbeks. Seitsmele viljakale aastale järgneb seitse põua-aastat, mil kulub ära kõik see, mis ennist sai kõrvale pandud, välja arvatud väike osa, mis alles jääb.“

Kuningas jäi selle seletusega igati rahule ja käskis Joosepi enda ette tuua. Joosep aga keeldus tulemast, kuni endale kätte löiganud naised ja Al-Azizi abikaasa olid tunnistanud tõe – et ta oli süüst puhas. Kuningas määras Joosepi oma varahoidjaks, nii et kogu kuningriigi saagi kasutus ja jagamine jäi järgnevatel aastatel tema teha.

Saigi just nii, nagu Joosep oli ennustanud – seitsmele viljakale aastale järgnesid põua-aastad, kus rahvas oleks kindlasti nälga jäänud, kui Joosep ei oleks varem saagiga säästlik olnud ja halbadeks aastateks kõrvale pannud. Egiptuse salvedes aga jätkus toitu ka võõramaalastele, kes seda sealt ostmas käisid.

Nii ilmusidki Joosepi ette ühel heal päeval kümme võõramaalast, kelles ta tundis ära oma vennad, samas kui need teda ei tundnud. Joosepi peas küpses nüüd omakorda plaan. Ta tegi nendega vahetuskaupa ning lisas, et on valmis neile veelgi toitu andma, kui nad talle kodust oma noorima venna – Benjamini toovad. Vennad – küll veidi kahtlevad, kuna peale Joosepi kadumist oli isa veelgi enam oma noorimas pojas kinni – soostusid siiski Joosepi pakutud kaubaga ning jõudsidki mõne aja pärast – peale seda kui olid isale pühalikult vandunud, et venna tagasi koju toovad – koos noorima vennaga tagasi Joosepi ette.

Joosep kutsus Benjamini kohe enda juurde, andis talle teada, kes ta tegelikult on ning lisas, et ükskõik, mis ka ei juhtuks, ei kardaks poiss midagi. Seejärel laadisid vennad oma koorma peale ja tahtsid lahkuda, kuid neid takistas teataja, kes ütles, et nad on vargad, sest kuninga mõõdukauss olevat kadunud. Tegelikult oli aga Joosep ise selle Benjamini kotti pannud. Vennad kinnitasid, et nad ei ole vargad ja kuna nad olid kindlad, et nende karavanis varastatud kraami ei ole, olid isegi nõus, juhuks kui varastatud ese nende juurest leitama peaks, jätma vangi selle, kelle asjade juures see on.

Kui karavan läbi otsiti ja kauss Benjamini kotist leiti, olid kõik väga imestunud. Vennad hakkasid Joosepit paluma: „Tal on kodus vana isa, halasta ometi ja võta keegi meist tema asemele! Me näeme, et sa oled helde!“ Joosep aga vastas: „Kuidas saaksime me võtta kellegi teise kui selle, kelle juurest me kausi leidsime?“

Nii pididki vennad ilma Benjaminita koju naasma. Kui nad olid isale jutustanud, mis oli juhtunud, ütles isa Jaakob neile: „Pigem on teil midagi hingel, nii et kannatlikkus on mulle parim. Võib-olla toob Jumal nad mõlemad minu juurde veel tagasi. Oh, mu kurbus Joosepi pärast ...“ ja ta nuttis nii, et jäi sellest pimedaks. Ta palus oma poegadel taas teele asuda.

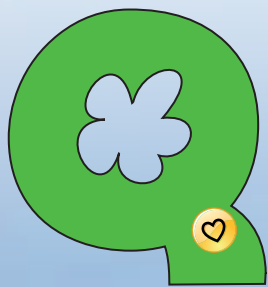
Kui vennad taas Egiptusesse jõudsid, läksid nad jälle Joosepi jutule. Kuid seekord ei pidanud Joosep enam vastu ning jutustas neile, kes ta tegelikult on. Vennad kahetsesid kibedasti oma tegusid ning palusid Joosepilt andeks. Joosep aga teatas, et Jumal andestab neile nende patud. Seejärel andis ta vendadele oma särgi ja ütles: „Võtke see ja visake üle mu isa näo, et ta taas nägijaks saaks. Ja tooge kogu oma perekond minu juurde.“

Kui karavan oli Egiptusest teele asunud, valdas Jaakobit kummaline tunne ja ta ütles: „Ma justkui tunneksin Joosepi lõhna,“ kuid tema majakondsed ütlesid, et see ei saa tõsi olla ja ta meeled mängivad talle jälle trikke. Kuid kui ta pojad Egiptusest heade uudistega tagasi jõudsid ja Joosepi särgi Jaakobile näo peale laotasid, sai ta taas nägijaks ja nad kõik asusid Egiptuse poole teele.

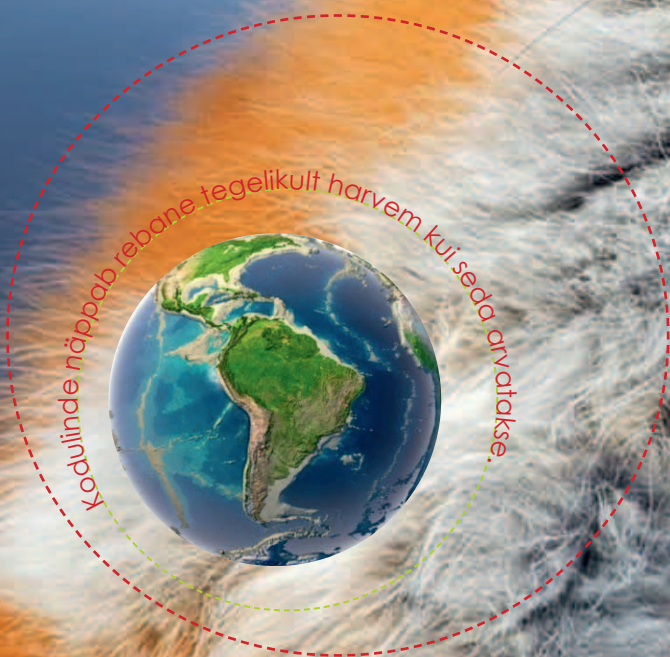
Suur oli Joosepi ja Jaakobi rõõm üksteist taas üle nii pika aja näha. Jumal oli tõesti Joosepit igati õnnistanud ja andnud talle kõrge positsiooni. Joosep kaelustas oma ema ja isa ning nood kummardasid tema ees nagu ka ta vennad. Nii oli teoks saanud Joosepi uni lapsepõlvest, milles 11 tähte, päike ja kuu tema ees kummardasid.

Koraanis: 2:132-133, 3:93, 4:163, 6:84, 12:4-101, 19:49, 21:72, 29:27; tema järgi nimetatud suura nr 12.

REBANE

Koguinde näppab rebane tegelikult harvem kui seda arvatakse.

KASULIK TEADA

Teaduslik nimi: *Vulpes vulpes*,
esineb u 12 erinevat liiki maailmas

Eluiga: 5 aastat (vabas looduses)

Kehapikkus: 50-90cm

Saba pikkus: 40-60 cm

Kaal: 4-10 kg

Rebane on väga tuntud metsaelanik. Ta karva värvus on enamasti seljal punakaspruun ja kõhul valge või hall.

Reinuvader on küllaltki paikne loom ja reeglina üksiku eluviisiga. Rebane on levinud kogu Euraasias ja Põhja-Ameerikas. Kõige sobivaks elupaigaks on talle just avamaastikud, kuid ka sood ja rabad on talle meelepärased.

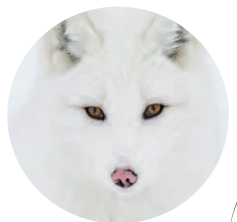

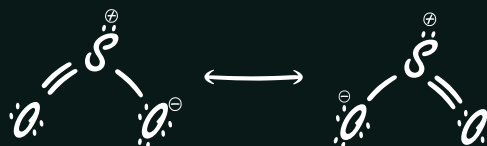
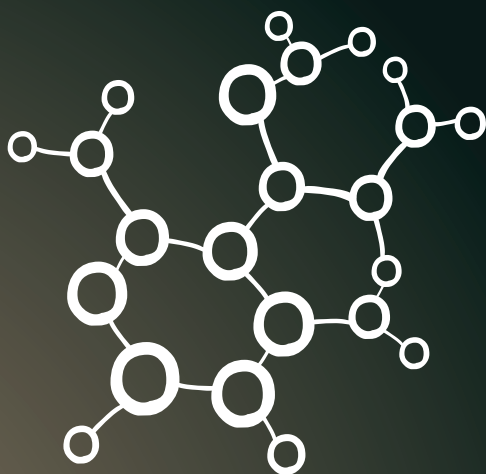
Jahti peab ta kõige meelsamini videvikus, kuid ka päeva ajal. Ta on jälitamisel väga ettevaatlik, pan-nes mängu oma üllatavad oskused ja sellega ta ongi oma kavaluse ja osavuse sümboli rahvajuttudes ära teeninud.

Kõige enam on rebasel arenenud haistmine ja kuulmine. Tema toiduks on enamjaolt väiksed selgroogsed nagu konnad, hiired, roomajad, jäneseid ja linnud, kuid ka linnumunad. Vähemal määral sööb ta ka raipeid, taimi ja putukaid. Kodulinde näppab rebane tegelikult harvem kui seda arvatakse.

Rebane on aga ohtlik erinevate haiguste, nagu kärntõve ja marutaudi, levitajana.

Eestis ei kuulu rebane kaitstud liikide hulka.

PETMISEST HOIDUMINE

Koolikell helises ja õpilased hakkasid klassi sisenema. Adnan kohtus oma sõbra Ahmediga ja nad tervitasid üksteisel kätt surudes. Adnan märkas, et Ahmedi nägu oli kahvatu ja käed külmad. Adnan küsis: „Kas kõik on korras, Ahmed? Sinu käsi on külm ja sa lõdised, kas sa oled eksami pärast mures?”

„Jah, Adnan! Ma kardan seda eksamit. Sa tead isegi kui raske see on,” vastas Ahmed.

„Kas sa ei õppinud eile õhtu?” küsis Adnan.

„Jah, ma õppisin küll, kuid ma ikkagi pabistan,” vastas Ahmed. „Mu isa tahab, et ma saaksin väga hea hinde, kuid ma kardan, et ma ei saa,” lisas ta.

Adnan naeris Ahmedi peale ja ütles: „Ära karda. Kuula mind, ma ütlen sulle mida sa teed. Peida raamat laua alla ja vaata eksami ajal sealt vastuseid. Õpetaja ei näe sind.”

Sel ajal kui Ahmed ja Adnan vestlesid, sisenes õpetaja klassiruumi.

Ahmed mõtiskles selle üle, mida ta Adnani käest kuulnud oli samal ajal kui õpetaja seisis juba ta kõrval ja andis talle eksamipaberid. Ahmed hoidis neid käes ja hakkas küsimusi lugema. Ta oli niivõrd pinges, et ei teadnud vastust mitte ühelegi küsimusele. Tal oli juba plaanis raamat laua alla peita, kuid talle meenus Prohveti (*salla Allahu alaeihi wa sallam*) *hadiith*: „See, kes petab, ei ole meie hulgast.” Ahmed palus Allahilt kaitset kõikide halbade mõtete eest. Seejärel ta retsiteeris suurat Al-Fatiha ja Al-Ikhlās ning asus oma eksamipaberid uuesti lugema. Ta tundis end paremini ja palju rahulikumana. Ta lausus: „*Bismillāhi rrahmāni rrahiim*” ja asus töö kallale.

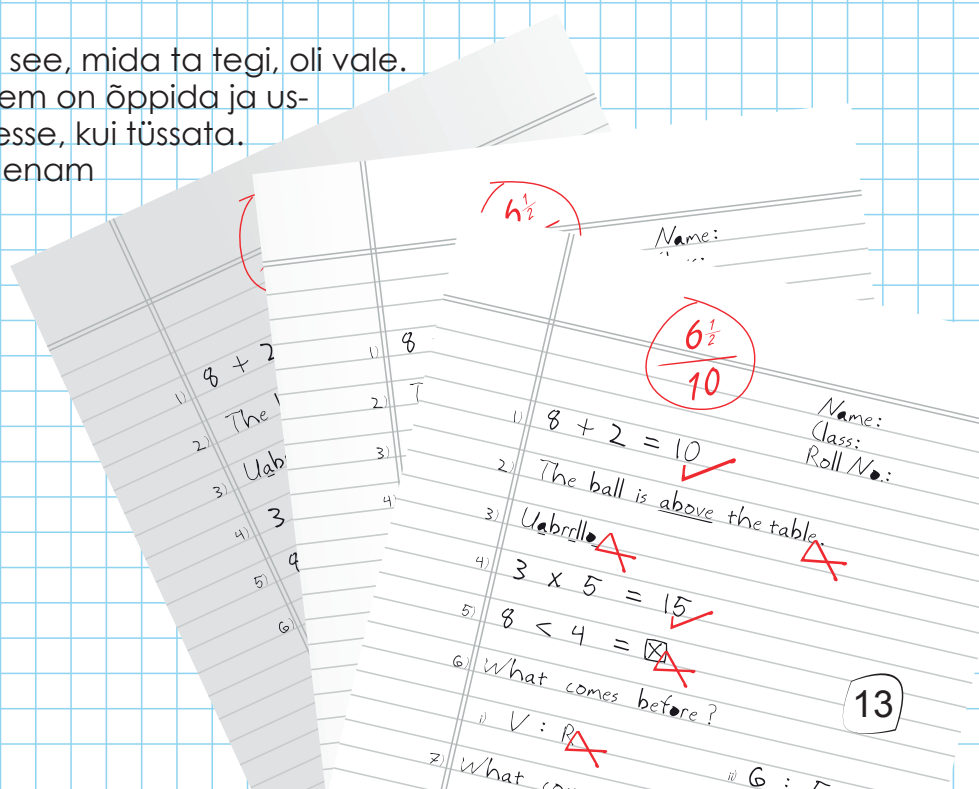
Ahmed ja Adnan said peale eksamit taas kokku. Adnan soovis teada, kas Ahmed oli eksamil nii teinud nagu ta oli soovitanud. „Mina igal juhul tegin oma raamatu lahti ja kirjutasin vastused maha,” lisas ta.

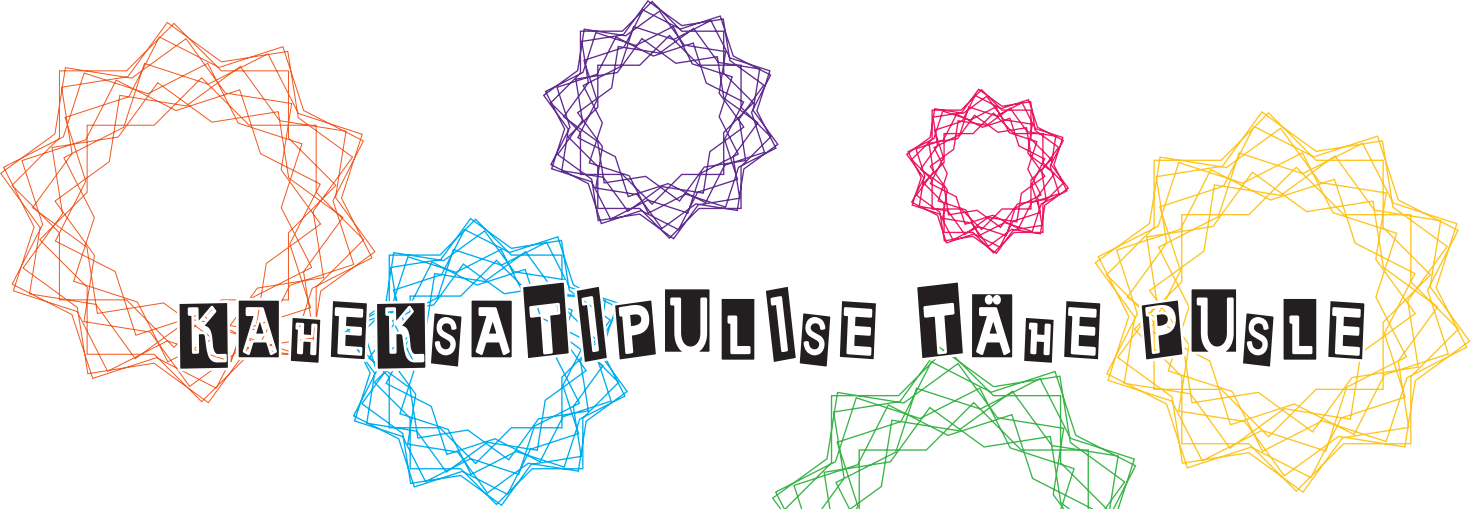
„Ei, ma ei avanud oma raamatut. Ma palusin hoopis Allahilt, et Ta mind abistaks. Ma usaldas in Teda täielikult ja saingi nii eksami tehtud,” vastas Ahmed. Ta lisas: „*Alhamdulillah*, et Ta mind kaitses. Me oleme moslemid ja me ei tohi petta. Kui keegi õpib juba eksami ajal petma, võib ta vabalt ka muudest asjadest kelmust teha.”

Adnan tundis end süüdi ja vaikis. Ta jättis Ahmediga hüvasti ja lahkus.

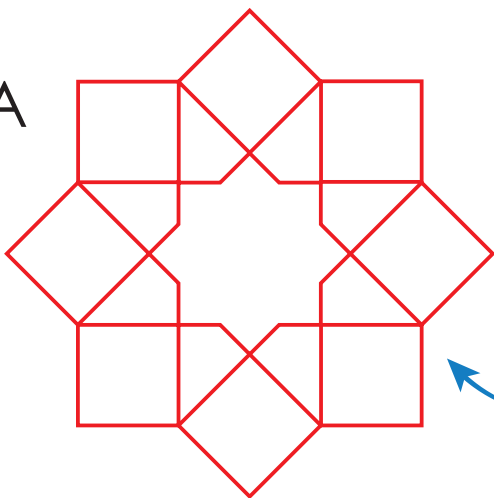
Nädala pärast teatati eksamitulemused. Ahmedil läks väga hästi ja ta sai isegi kõrgemad punktid kui Adnan. Kuid Adnanil ei läinud eksamil hästi, sest ta oli närvis ja mures, et ta võib õpetajale vahele jääda. Ja selle tulemusena ta sai mitmetest küsimustest valesti aru ja kopeeris valed vastused.

Adnan teab nüüd, et see, mida ta tegi, oli vale. Ta mõistis, et palju parem on õppida ja usaldada kõik Allahi kätte, kui tüsata. Ta lubas endale, et ta enam mitte kunagi ei peta.

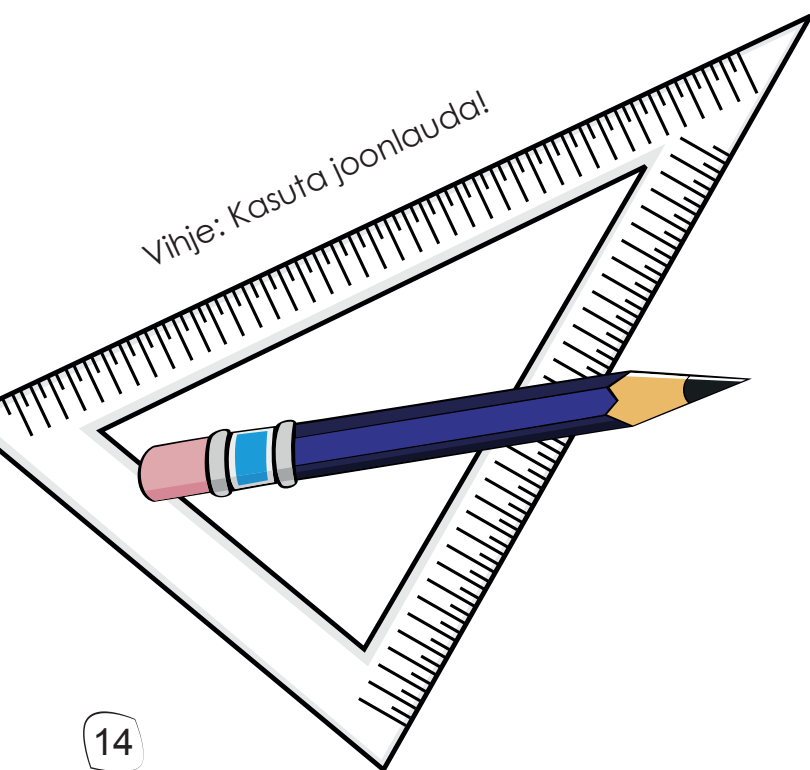

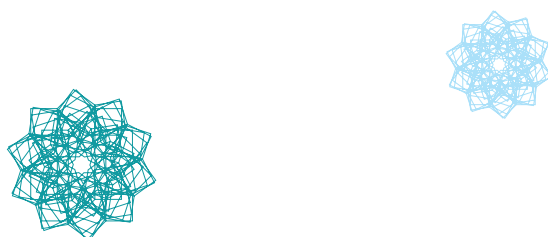
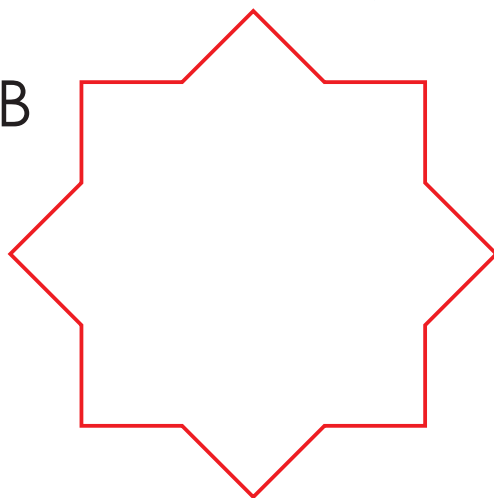
A

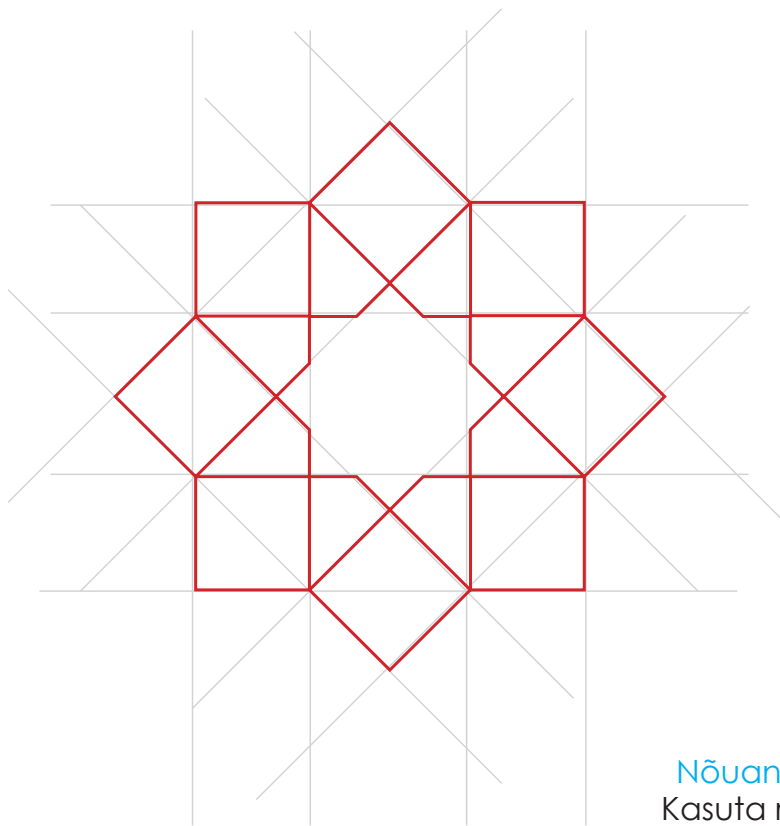

Kas sa oskad joonistada
mustrit (a) ja vormi (b)?

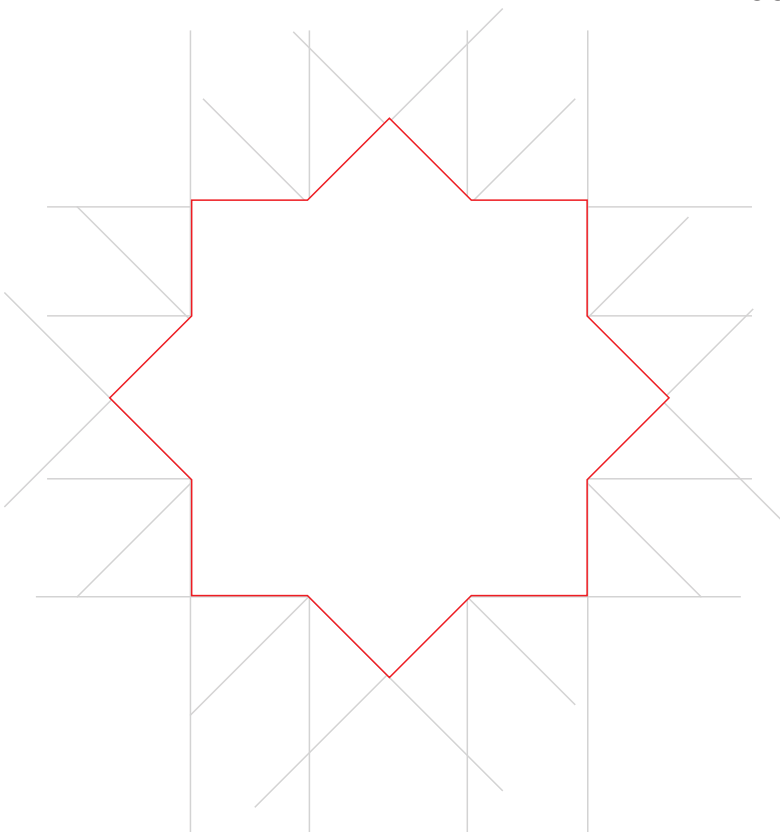

B

Nõuanne lgrakeselt!
Kasuta ruudulist või
millimeeter paberit.

Lindude toidulaud

Talvel on külm. Maad katab paks lumevaip ja näpistav pakane on puudele valge sätendava rüü meisterdanud. Linnukesed istuvad okstel ja saputavad tiibu. Vahetevahel lendavad Su aknale uudistama, siis jälle okstele üksikuid külmunud marju nokkima.

Aga mis saab siis, kui, marjad otsa saavad ja külm rohkem näpistama hakkab?

Kas oleks tore, kui see linnuke leiaks Sinu meiserdatud toidulaualt omale süüa?

Sul läheb vaja:

- * apelsiine,
- * nõöri,
- * pliiatsit augu tegemiseks,
- * linnutoitu või erinevaid seemneid.

Lõika apelsiin pooleks ja
tühjenda seest.

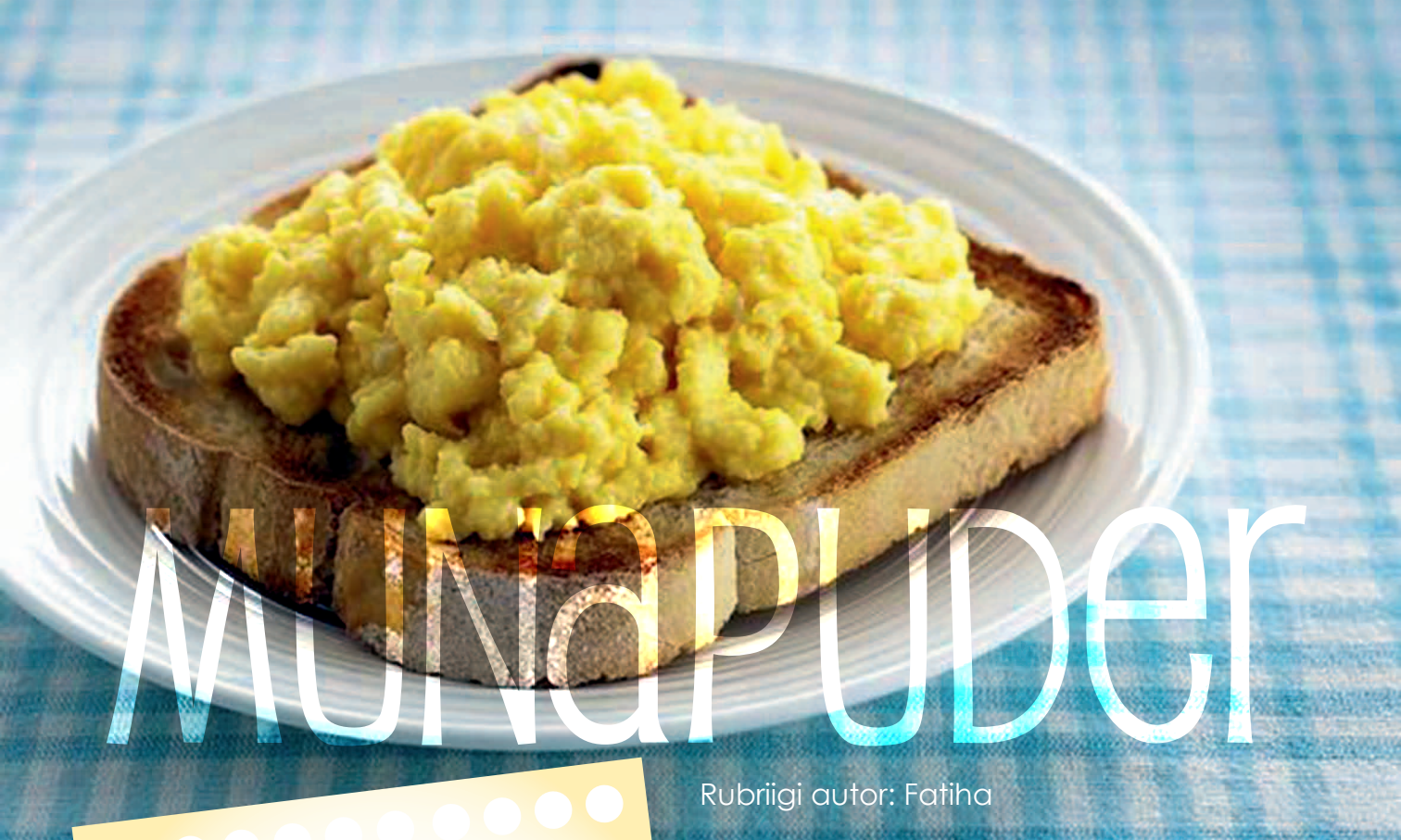
Võta pliiats ja torka see
ettevaatlikult läbi koore.
Tee vähemalt kolm auku
võrdsetes vahemaades.

Pista nõõrid august läbi ja
kinnita need. Seo nõõrid
omavahel kokku nii, et neil
oleks võrdne pikkus

Puista terad koore sisse ja
riputa toidulauake puu või
põõsa oksale.

A close-up photograph of a white plate with a wide rim. On the plate is a slice of toasted bread topped with a generous portion of bright yellow, fluffy scrambled eggs. The background is a blue and white checkered tablecloth.

MUNA PUDER

Rubriigi autor: Fatiha

KOOSTISAINED

8 muna

meresoola

värskelt jahvatatud musta pipart

väike tükk soolata võid

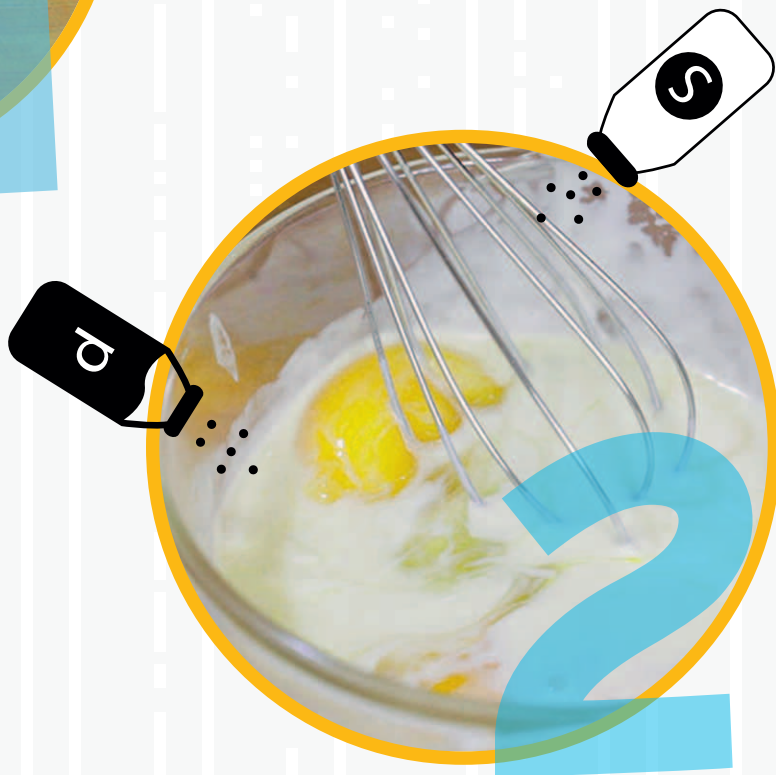

VALMISTAMINE

1. Löö munad mõõtkannu.

2. Lisa natuke soola ja pipart ning klopi munad kahvliga lahti.

3. Pane keskmise suurusega pann nõrgale kuumusele ja lisa või. Lase võil aeglaselt sulada. Kui see hakkab mullitama siis lisa lahtiklopitud munad.

4. Sega õrnalt puulusikaga või spaateliga äärtest sissepoole. Jätka segamist kuni munad näevad välja ikka veel siidised, kergelt vesised ja kergelt üleküpsenud.

Eemalda kuumuselt – pannikuumus jätkab munade küpsetamist nende täiuslikkuseni!

Serveeri kergelt võitatud röstsaiaiga.

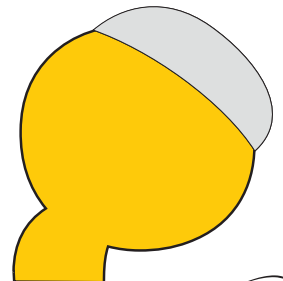
VANEMATE KOHTLEMINE

Rubriigi autor: Fatiha

„Sinu Isand on määranud, et te ei tohi kummardada kedagi peale Tema ning vanemate (emade-isade) vastu olge head: kui üks neist või mõlemad peaksid sinu kõrval vanaks saama, ära ütle neile halba sõna (isegi mitte „uf!“) ega kohtle neid karmilt, vaid pöördu nende poole vaid lahketes sõnadega.“

„Ning halastusest langeta nende jaoks alandlikkuse tiib ja ütle: „Mu Isand, halasta nende mõlema peale, sest nemad kasvasid mind, kui olin väike.“

Koraan 17:23-24

H A D I I T H

Iyadh ibn Himar (*radiya Allahu anhu*) edastas, et Prohvet (*salla Allahu alaihi wa sallam*) lausus: „Allah avaldas mulle, et te peate üksteisega tagasihoidlikult käituma, et üks ei hoopleks teise ees ega käituks sobimatult.” (Muslim)

ELU ON NAGU KOOGITEGU

Rubriigi autor: Khadija

Pisike poiss räägib oma vanaemale, kuidas kõik asjad lihtsalt viltu veavad: kool, mured perega, mured tervisega, pahandused sõpradega jne.

Samal ajal kui väike-mehe oma südant pusitab, küpsetab vanaema kooki. Ta küsib oma lapselapselt, ehk ta sooviks midagi näksida. Lapselaps oli rõõmsal meelel nõus.

„Nii, siin on sulle toiduõli,” ütleb vanaema.

„Öäkk!” vastab poisike.

„Või sooviksid hoopis paari toorest muna?”

„Uh jube, vanaema!”

„Aga siis jahu? Või küpsetuspulbrit?”

„Vanaema, kõik need asjad on väkk!”

Seejärel vastab aga vanaema: „Jah, tõesti, need asjad eraldi süües pole just eriti maitsvad, ent kui nad kõik õigel viisil kokku panna, saab neist suurepärase ja maitseva kooki. Jumal töötab samamoodi. Tihti imestame, miks peame läbima katsumusi ja raskeid aegu.

Ent Allah teab, et Tema paneb kõik pusletükid nende õigetesse kohtadesse ja kõik toimib! Me peame ainult Teda usaldama ja siis juhtubki, et kõik meie elu juhtumised, olgu head või halvad, kokku moodustavad midagi imelist. *Alhamdulillah!*”

SÕNARAAMAT

Koostanud: Aiša ja Eliza

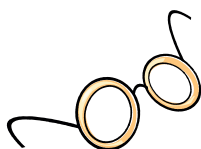

fard

Kohustuslik. Moslemi tegudele või tegematajätmisele omistatud seaduslik staatus vastavalt fikhi printsiipidele.

faatiha

Avaja. Koraani esimene suura. Retsiteeritakse mitmetel olulistel puhkudel ja alati ka kohustusliku palve (salaat) ajal.

AHAA! NÜÜD MA SIIS
TEAN. MI DA NEED SÕNAD
TÄHENDAVAD!

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖÜXYZŽ

ÄLIF, BÄÄ... PÄHE JÄÄ!

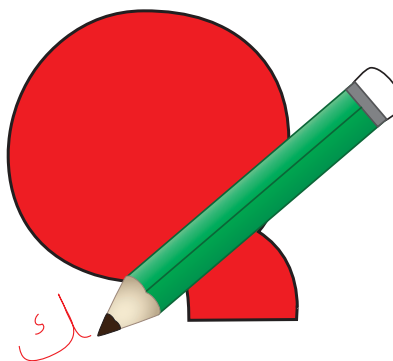
Rubriigi autor: El Hadj

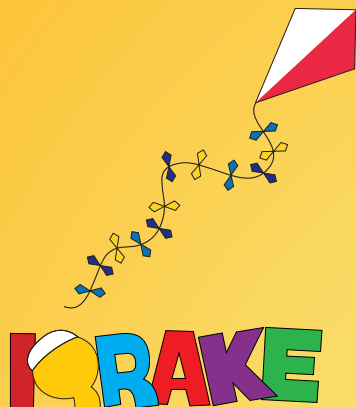

Siin saad harjutada! Pea meeles, araabia tähti kirjutame paremalt vasakule.

Three sets of horizontal lines for writing practice, each with a dashed red line in the middle. Arrows on the right indicate the direction of writing from right to left.

BISMILLÄÄH.
ENNE KUI KIRJUTAMA HAKKAN!

KHADIŽA, HADJ JA HOUD

AIŠA

AMINA JA FATIHA

PEATOIMETAJA, KUJUNDUS OMALOOMING

KEELETÖIMETAJA

MEISTERDUSED, QUIZZ, RISTISÖNAD, KOKAKUNST
JUTUD LOOMADEST

TAHAD KA KAASA LÜÜA? SAADA OMA VAHVA KIRI AADRESSILE iqrake@islam.pri.ee

Iqrake on Eesti moslemilaste ajakiri, mis ilmub Eesti
moslemite ajakirja Iqra erinumbrina neli korda aastas:

märtsis, juunis, septembris ja detsembris